

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för film och litteratur

1GN250 Svenska II för undervisning i årskurs 4-6, 15 högskolepoäng

Swedish II for Teaching in Primary School, Years 4-6, 15 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap, Svenska språket

Ämnesgrupp

Litteraturvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2016-08-23

Senast reviderad 2018-05-24 av Fakulteten för konst och humaniora. Revidering av förkunskapskrav, mål, innehåll och litteratur.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2019

Förkunskaper

UVK-kurs, OSB I – Perspektiv på läraruppdraget och skolan i samhället-grundlärare årskurs 4-6 (1GN202)

UVK-kurs, OSB II – Didaktik och läroplansteori, grundlärare inriktning förskoleklass och grundskolans årskurs 1-6 (1GN219)

Svenska I för undervisning i årskurs 4-6 (1GN249) eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- med utgångspunkt i forskning och styrdokument redogöra för och tillämpa fördjupade ämnesdidaktiska inklusive metodiska kunskaper om språk och litteratur i förhållande till svenskämnet som helhet och undervisning i årskurs 4-6
- demonstrera god språk- och textkompetens och fördjupad medvetenhet om den egna läs- och skrivförmågan.

Efter avslutad delkurs 1, Litteracitet och språkliga perspektiv i klassrummet (5 hp), ska den studerande kunna:

- diskutera och kritiskt pröva teorier och ämnesdidaktiska perspektiv på litteracitet, vilka inkluderar metoder och processer som rör talat och skrivet språk både för elever med svenska som förstaspråk och som andraspråk,
- diskutera språksociologiska frågor som rör individ, grupp och samhälle,
- redovisa kunskaper om språk i Norden och deras gemensamma historia

-
- reflektera över hur man i undervisningen stödjer elever med olika bakgrunder och förutsättningar i deras litteracitets- och kunskapsutveckling och koppla resonemangen till forskning.

Efter avslutad delkurs 2, Böcker, film och drama i klassrummet (5 hp), ska den studerande kunna:

- redogöra för och analysera skönlitteratur, drama och film och dessa konstarters betydelse i svenska och andra ämnen, kopplat till praktiska och estetiska lärprocesser
- tillämpa varierade metoder och arbetssätt, däribland olika sätt att arbeta med samtal, skrivande, dramaövningar, lästläst litteratur och samarbete med skolbibliotek
- reflektera över hur man stödjer elever i deras identitets- och läsutveckling med hänsyn tagen till social tillhörighet, ålder, kön och etnicitet
- formulera enklare problemställningar av relevans för ämnet och professionen, i linje med kommande självständiga arbeten.

Efter avslutad delkurs 3, Svenskämnets praktik (5 hp), ska den studerande kunna:

- utforma uppgifter och prov för olika moment inom svenskämnet med koppling till forskning och styrdokument och planera undervisning för att möjliggöra alla elevers lärande och utveckling.
- tillämpa metoder för att bedöma elevers litteracitetsutveckling och sätta betyg i ämnet svenska.
- redovisa kunskaper om grundläggande och fortsatt läs- och skrivutveckling.
- redogöra för och tillämpa teorier, metoder och redskap som används för att stödja elever i läs- och skrivsvårigheter och med dyslexi.
- reflektera över digital kompetens och digitalt berättande i en språk- och kunskapsstimulerande undervisning.

Innehåll

Professionsbas och professionell progression

I förhållande till tidigare genomförda kurser fortsätter studenten att utveckla sin kommunikativa förmåga i tal och skrift och sin repertoar av ämnesdidaktiska inklusive metodiska verktyg. Studenten får ökad medvetenhet om styrdokumentens betydelse för ämnets struktur, hur ämnesinnehåll och undervisning kan anpassas till elevers skilda förutsättningar samt hur dokumentation och bedömning av elevers kunskaper i ämnet kan gå till.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I förhållande till tidigare genomförda kurser fortsätter studenten att utveckla sin kompetens att tillgodogöra sig aktuella och relevanta forskningsartiklar. Att formulera problemställningar av relevans för ämnet och professionen och att praktisera ett vetenskapligt arbetssätt samt ett akademiskt språkbruk övas.

Delkurs 1. Litteracitet och språkliga perspektiv i klassrummet, 5 hp

I delkursen behandlas teoretiska och didaktiska perspektiv på litteracitet med koppling till talat och skrivet språk både för elever med svenska som förstaspråk och svenska som andraspråk, oberoende av hur långt de kommit i sin språkutveckling. Delkursen omfattar studier av språksociologiska frågor som rör individ, grupp och samhälle utifrån olika perspektiv såsom genus, klass och flerspråkighet. De nationella minoritetsspråken och deras ställning behandlas, liksom de nordiska språken och deras historia.

Delkurs 2. Böcker, drama och film i klassrummet, 5 hp

Delkursen åskådliggör hur lärare kan arbeta med litterära texter, film och drama i sin yrkesverksamhet. Konstarnas roll i dagens skola diskuteras utifrån styrdokument och didaktisk forskning. Praktiska och estetiska läroprocesser behandlas. Elevers identitets- och läsutveckling sätts i relation till social tillhörighet, ålder, kön och etnicitet. Olika sätt att arbeta med texter i skolan studeras: högläsning, fritt berättande, drama, boksamtal samt skrivuppgifter med böcker och film som underlag. Även berättelser via andra medier studeras. Muntliga och skriftliga diskussioner och analyser av fiktion i olika former är en viktig del av delkursen.

Delkurs 3, Svenskämnets praktik, 5 hp

I delkursen fokuseras helheten i svenskämnets praktik och återkopplingar görs till innehållet i tidigare delkurser i Svenska I och Svenska II. Dessutom får de studerande arbeta med och reflektera över uppgifter och prov för olika moment inom svenskämnet med koppling till forskning och styrdokument. Planering av undervisning för att möjliggöra alla elevers lärande behandlas, liksom betygsättning och olika metoder för att stödja och bedöma elevernas kunskapsutveckling. I delkursen behandlas också olika teorier, metoder och redskap som används för att kunna stödja elever i grundläggande och fortsatt läs- och skrivutveckling, och omfattar även perspektiv på elever i läs- och skrivsvårigheter och dyslexi. Frågor om digital kompetens i förhållande till svenskämnet bearbetas.

Obligatoriska moment framgår av kursguiden.

Undervisningsformer

Undervisningen ges i form av föreläsningar, gruppdiskussioner samt obligatoriska seminarier, som kan kopplas till fältstudier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd per delkurs meddelas skriftligen vid kursstart.

För kursbetyget Väl godkänd ska minst 10 högskolepoäng av i kursen ingående moment vara Väl godkända.

Delkurs 1 examineras genom muntliga och skriftliga redovisningar samt en avslutande

nemtentamen.

Delkurs 2 examineras genom muntliga och skriftliga redovisningar samt en avslutande skriftlig uppgift.

Delkurs 3 examineras genom muntliga och skriftliga uppgifter.

Studering som ej godkänts vid ordinarie examination ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle.

Kursvärderingen genomförs anonymt. Kursvärderingen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i en examen tillsammans med följande kurser som helt eller delvis överlappar innehållet i denna kurs: Kursen motsvarar 1GN011 och 1GN209 vid Linnéuniversitetet

Övrigt

Kursen ingår i grundlära­r­pro­gram­met.

Eventuella merkostnader i samband med fältstudien bekostas av den enskilde studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1. Litteracitet och språkliga perspektiv i klassrummet

Einarsson, Jan. 2009. *Språksociologi. 2.*, [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur. 200 s. i urval. ISBN 978-91-44-05326-4

Garne, Birgitta. 2010. *Elever skriver – om skrivande, skrivundervisning och elevers texter*. Lund: Studentlitteratur. 156 s. ISBN 9789144029

Liberg, Caroline, af Geijerstam, Åsa, & Folkeryd Wiksten, Jenny. Senaste upplagan. *Utmana, utforska, utveckla! Om läs- och skrivprocessen i skolan*. Studentlitteratur. 126 s.

Skolverket. Senaste upplagan. *Greppa språket. Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*. 134 s. <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2573>

Skolverket och Föreningen Norden. 2011. *Grannspråk. Lektionsförslag i danska och norska*. 85 s. (finns att tillgå på [skolverket.se](http://www.skolverket.se))

Delkurs 2. Böcker, film och drama i klassrummet

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna. 2015. *Från fabler till manga 1. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. Malmö: Gleerups. 398 s. (i urval, ca 150 s.) ISBN 9789140689443.

Janson, Malena. 2014 eller senare. *Introduktion till filmpedagogik. Vita duken som svarta tavlan*. Malmö: Gleerups. I urval ca 100 s. ISBN 978-91-40-69263-4

Langer, Judith. 2017 (andra upplagan). *Litterära föreställningsvärldar. Litteraturundervisning och litterär förståelse*. Göteborg: Daidalos. 243 s. ISBN 978-91-7173-514-0

Molloy, Gunilla. 2011. *Selma Lagerlöf i mångfaldens klassrum*. Lund: Studentlitteratur. 176 s. ISBN 978-91-44-05937-2.

Nordenstam, Anna & Olin-Scheller, Christina. 2017. "Att göra gott. Svenska förlags- och författarätter om lärtillfälle med barnlitteratur?" *Barnskolan. Journal of Children's*

och föreläsningar om latinskt ungdomslitteratur, *Barnböcker. Journal of Children's Literature Research*. Volume 40. 16 s. (finns att tillgå digitalt)

Aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan (se www.skolverket.se) samt vetenskapliga artiklar (ca 50 s.), skönlitteratur (ca 500 s.) och film tillkommer enligt särskilda anvisningar.

Delkurs 3. Svenskämnets praktik, 5 hp

Glentow Druid, Birgit. Senaste upplagan. *Förebygg och åtgärda läs- och skrivsvårigheter*. Natur & Kultur. (kap 3, 4, 8). 158 s.

Skolverket. 2017. *Nya språket lyfter. Bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1–6*. Lärarhandledning. 86 s.

Skolverket. 2012. *Kommentarmaterial till kunskapskraven i svenska och svenska som andraspråk*. 44 s.

Texter om digital kompetens från Lärportalen (skolverket.se) enligt lärarens anvisningar.

Aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan (se www.skolverket.se)

Skönlitteratur och vetenskapliga artiklar tillkommer enligt anvisningar, ca 500 s. Även didaktisk litteratur från de tidigare delkurserna aktualiseras.